

VIA NORDICA 2008

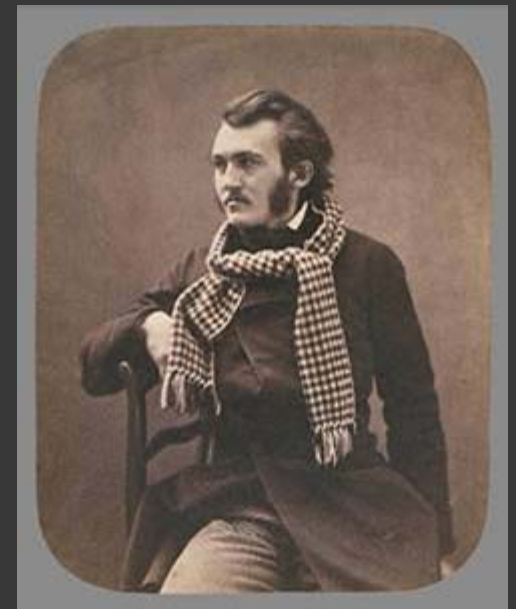
Session 2: Trafik för en attraktiv stad

9. juni 2008

Det goda livet – det sociala livet på gatan

Einar Lillebye

Staten vegvesen, Norge

Gustave Doré
(1832 – 1883)
fransk kunstner

Gateliv i London
ca 1870

Gateliv i New York
ca 1870

New York, 1897.

Dengang var det ved det forrige århundreskiftet ca 1 millioner hester, noe som resulterte i stor forurensning...

IS.

INGTON
328
TMENTS

DR. SADLER
ROOM 5-C

DR. G. R. COOK
DENTIST
ROOM 2-A

330
BERNEY
BROS.
SHOES
& MILLinery

P.T. C. GROCERY DEP

ENBAUM

ERS.

W. H. KOTZ

W. H. KOTZ

W. H. KOTZ

W. H. KOTZ

...men så kom bilen og fikk slutt på forurensingen
og realiserte det modernistiske byplanidealet!

Le Corbusier (1887-1965):

Ville Contemporaine

Contemporary City for 3 Million
Inhabitants (1922)

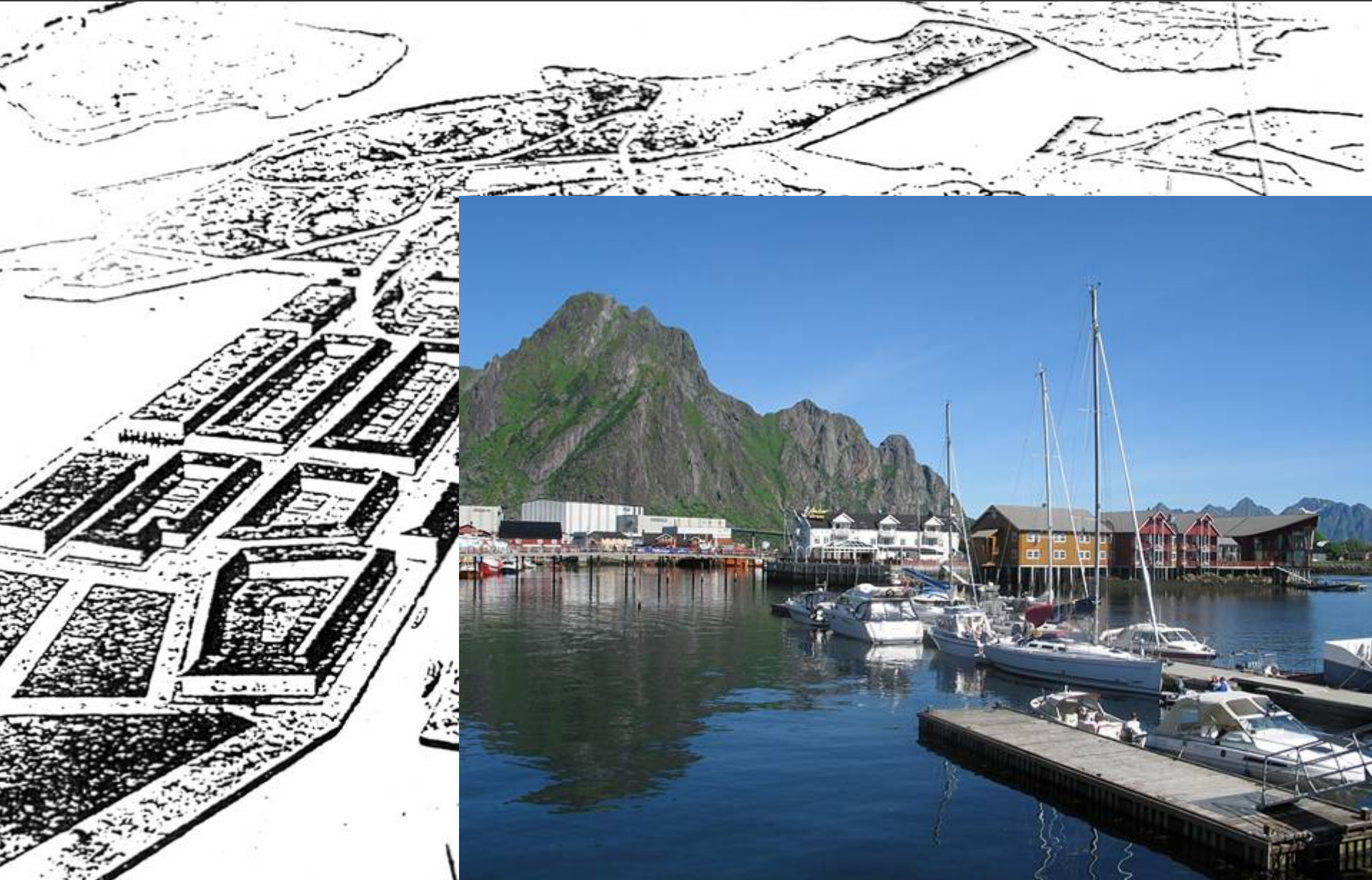

"Our streets no longer work. Streets are an absolute notion"
sa Le Corbusier og fornektet en 8000 år gammel gatehistorie

Dermed forsvant gaten som sosial arena!

Byplan for Svolvær, 1923, klassisismens inntog / Sverre Pedersen

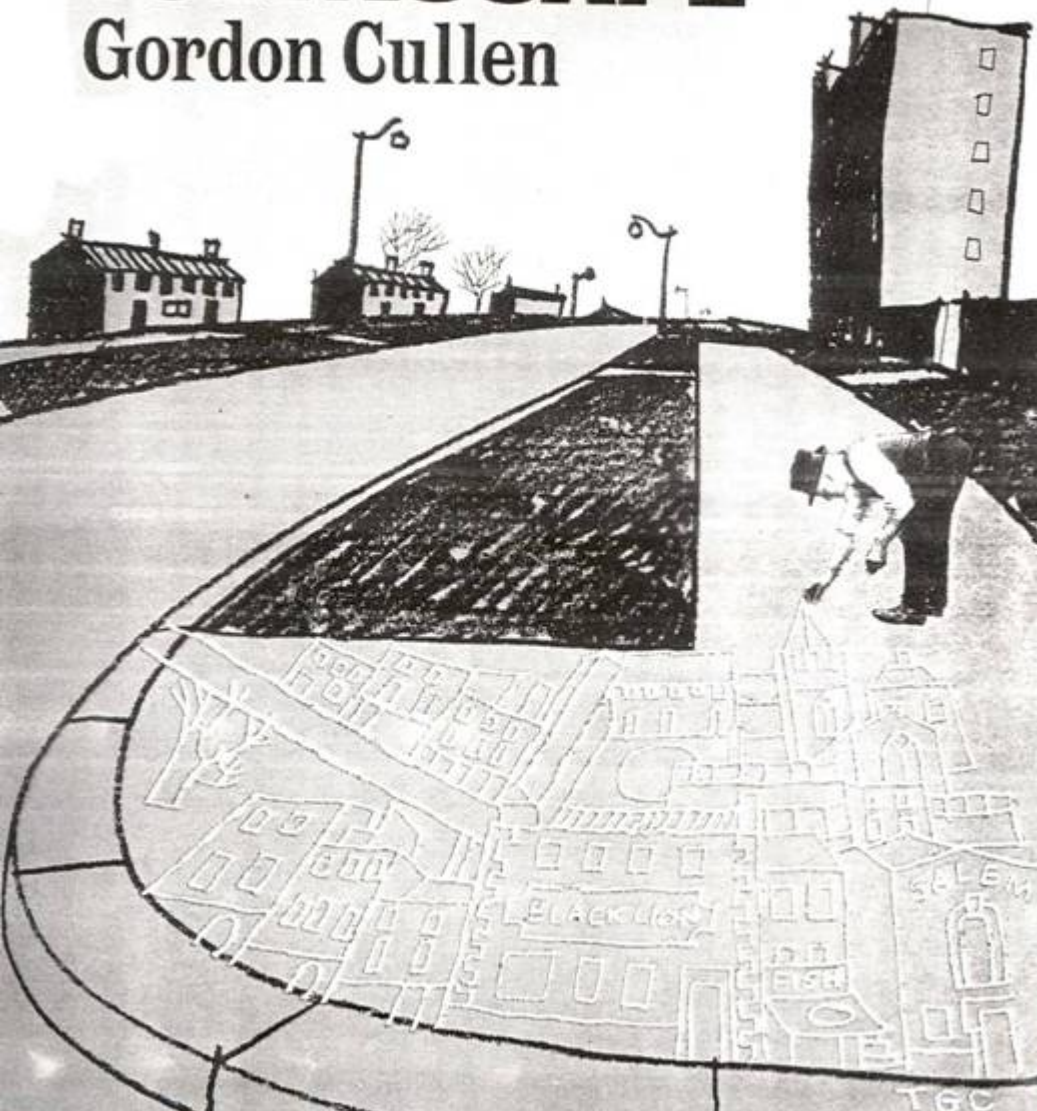

Los Angeles, ca 1970

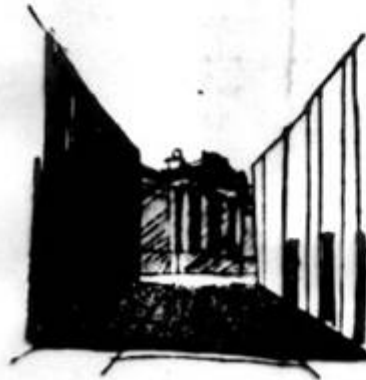
"The Death and Life of Great American Cities", 1960
Jane Jacobs, amerikansk sosiolog 1916-2006

The Concise
TOWNSCAPE
 Gordon Cullen

Definition

Where a view is terminated by a building at right-angles to the axis then the enclosed space is complete. But a change of angle in the terminal building, as here in Edinburgh, below, creates a secondary space by implication. A space which you cannot see but feel must be there, facing the building.

Gordon Cullen "Townscape", 1961

...men er det et
vestlig fenomen?

I dag gjenerobrer mennesket
gaten...

*Strøget, København
ca 2000*

I Bangkok er gjennomsnittshastigheten for bil 8 km/t og 25% av arbeidsdagen går med til å sitte i bilkø.

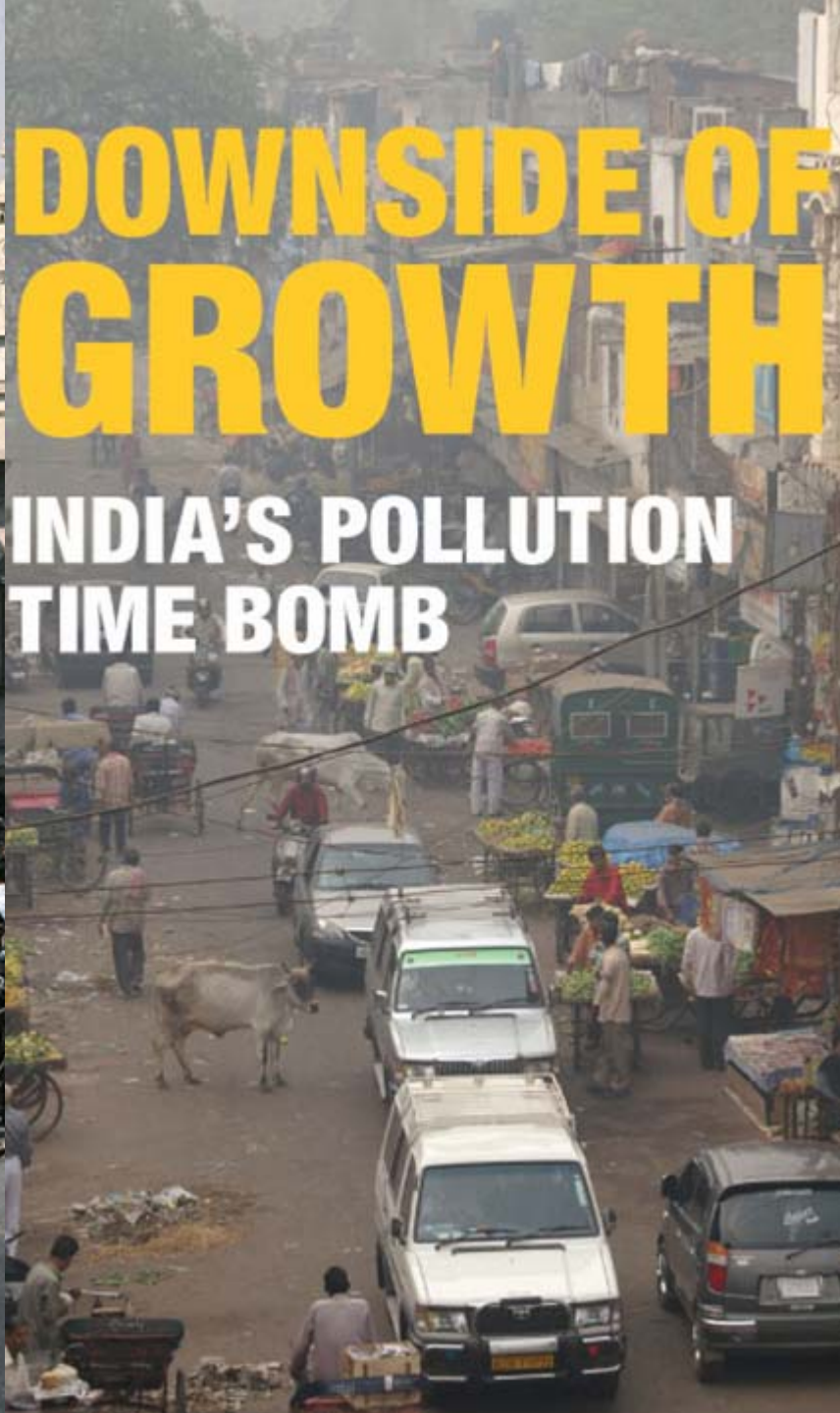

Bangkok, Thailand

DOWNSIDE OF GROWTH

INDIA'S POLLUTION
TIME BOMB

Ratan Tata i Tata Group med sin Tata Nano til kr 13.000,-

1960 Jaguar XK 150 3,8 DHC

I Kina er sykkel det primære transportmiddelet, men...

... det bygges veger som aldri før!

Shanghai, Kina

”Forsøkene i utviklingsland med å bygge urbane motorveier i allerede overbefolkede og forurensede byer, er blitt kalt en "insane route"”

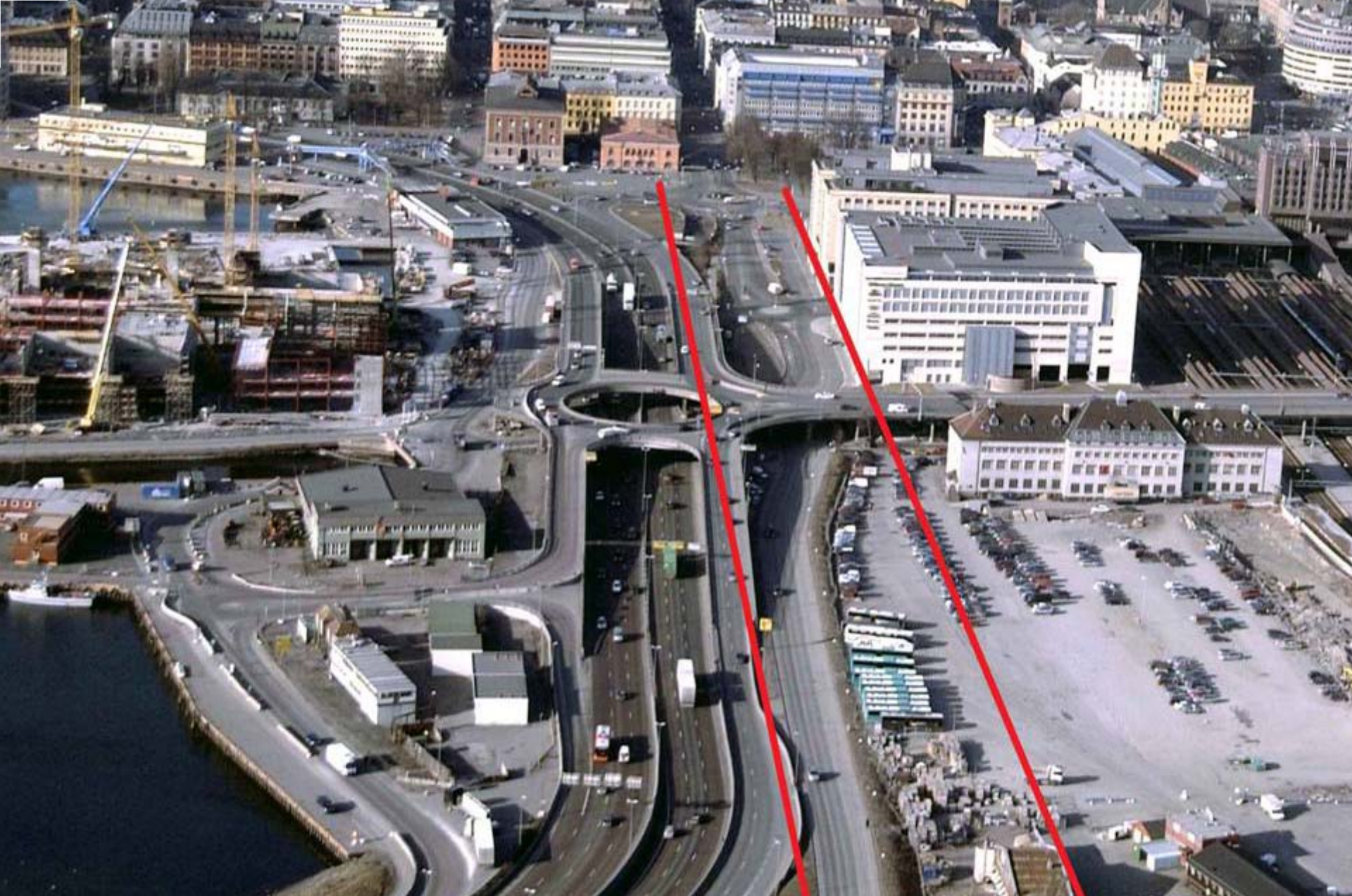
ledende kinesisk transportekspert

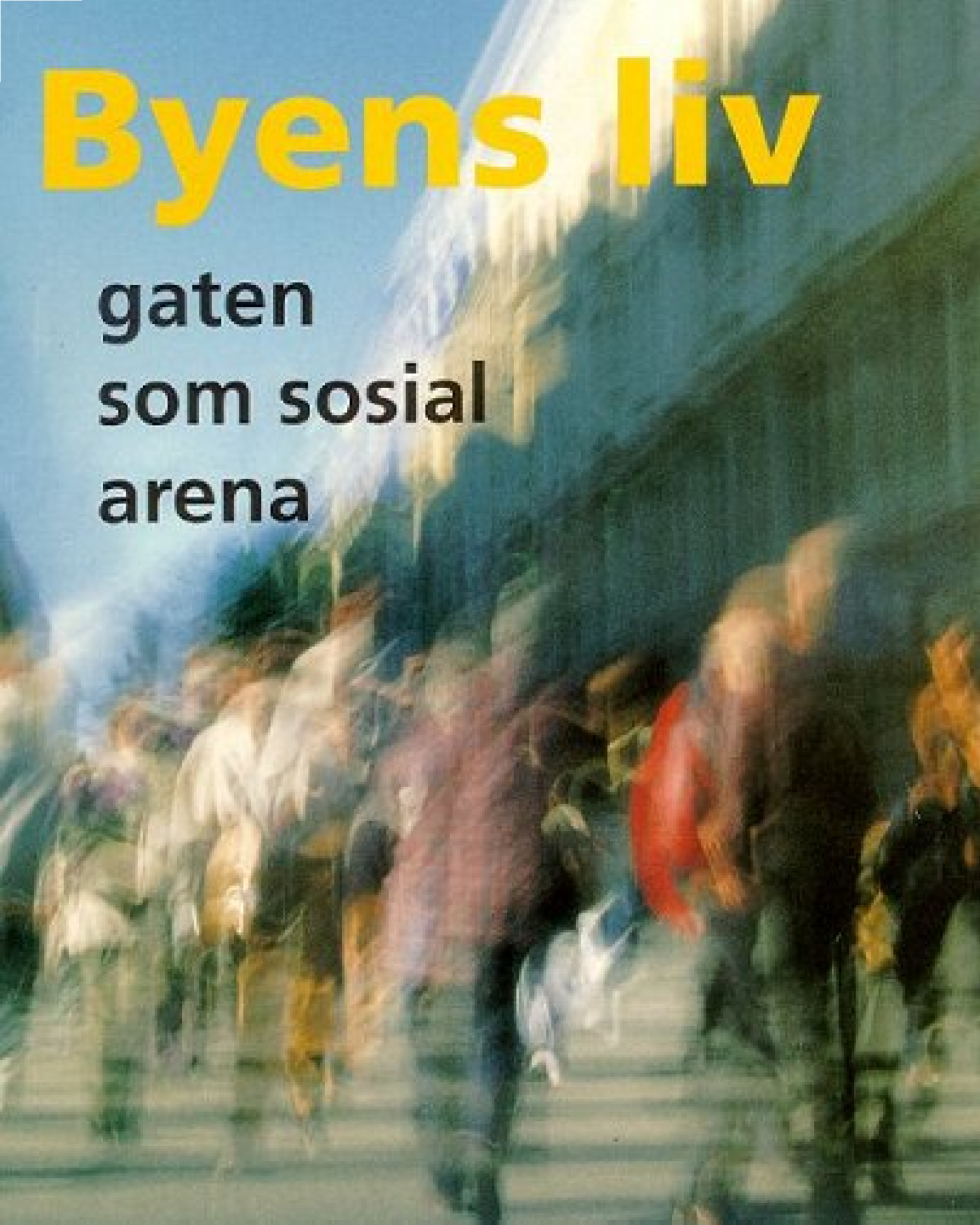
Den nye operaen i Bjørvika 2008 – et fantastisk bygg...
men hva med det sosiale livet i resten av bydelen?

Dagens Bjørvika, Oslo - trafikkmaskinen som skal bort!

Dronning Eufemias gate - den første gaten som Statens vegvesen bygger!

Byens liv

gaten
som sosial
arena

Bylivsprosjektet

FoU-prosjekt:
"Byens liv- gaten
som sosial arena"

Oslo, Bergen,
Trondheim, Hamar

1993 -1996
Statens vegvesen

**Bylivsprosjektet læret oss at sosialt liv
i en gate er avhengig av fem forhold:**

- Målpunkt**
- God fysisk form**
- Tilbud**
- Rammebetingelser**
- Tilgjengelighet**

Er Bogstadveien et målpunkt?

Youngstorget, Oslo – 1. mai 1965

Aker Brygge, Oslo

Karl Johans gate, Oslo

FORTIDSVERN

2 • 1998

Hvør mennesker møtes

Rådhusplassen i Oslo:
en sosial arena eller et
urbant landskapsrom?

Fortidsvern nr 2, 1998

Rådhusplassen, Oslo

Åpningen av det internasjonale Polaråret 21.02.2007

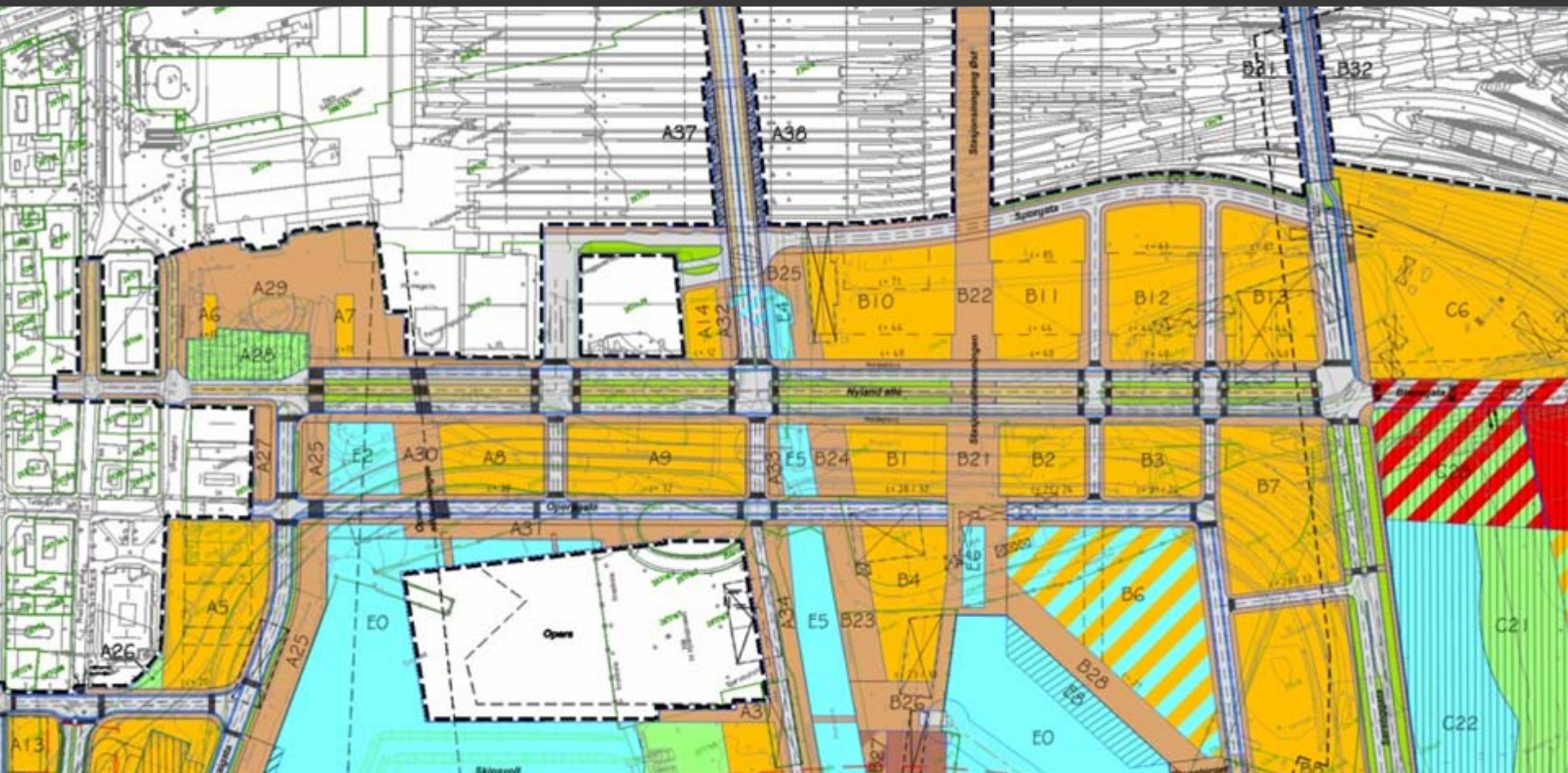

Torgallmenningen, Bergen

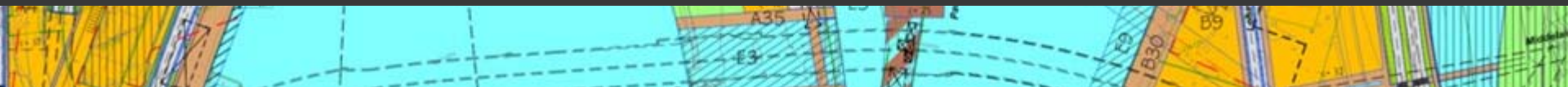

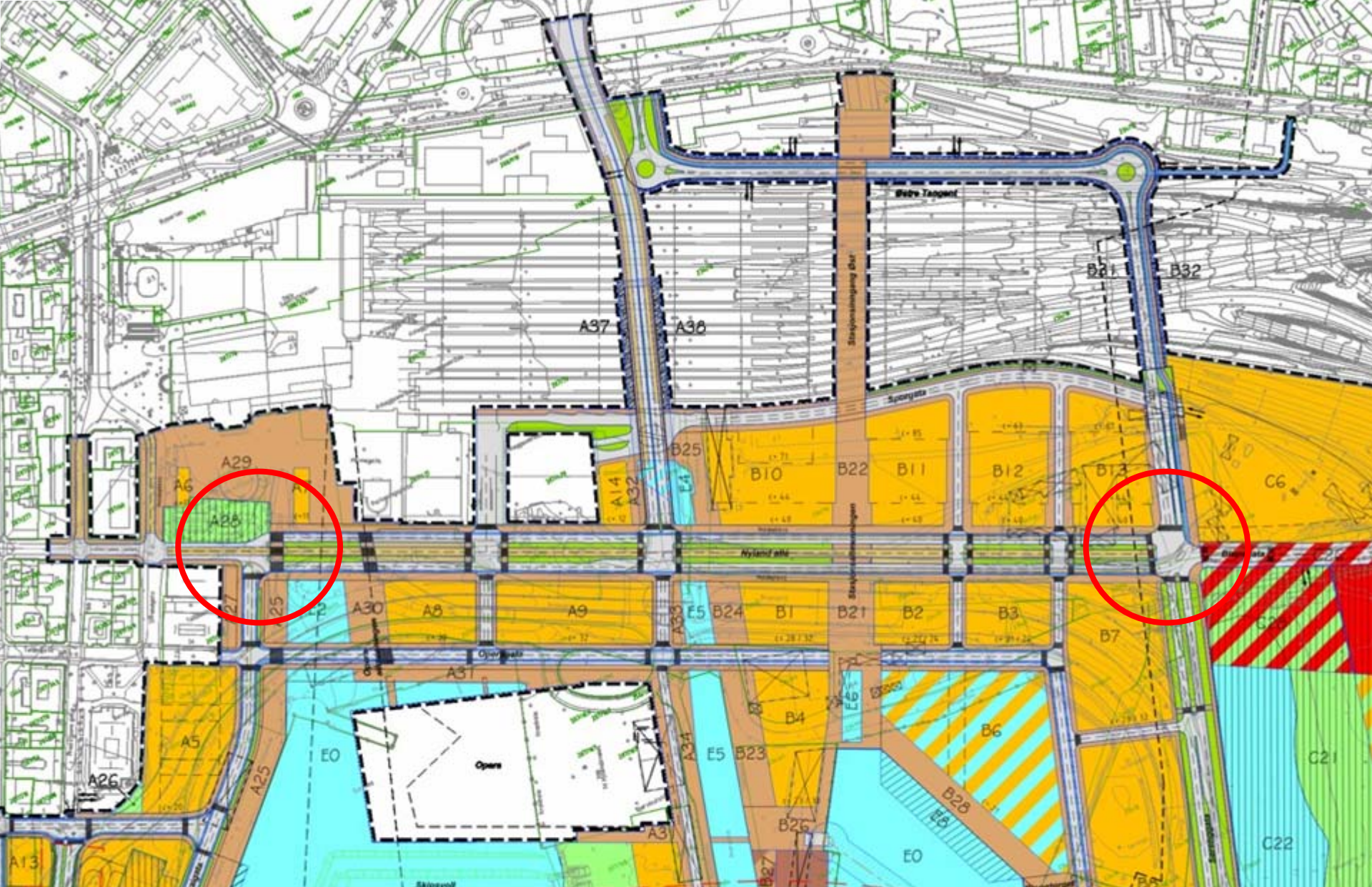
Torgallmenningen, Bergen – 8. mai 1945

Hva skal til for at Dronning Eufemias gate blir et målpunkt?

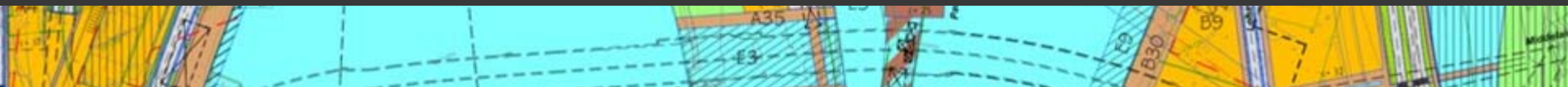

- Målpunkt

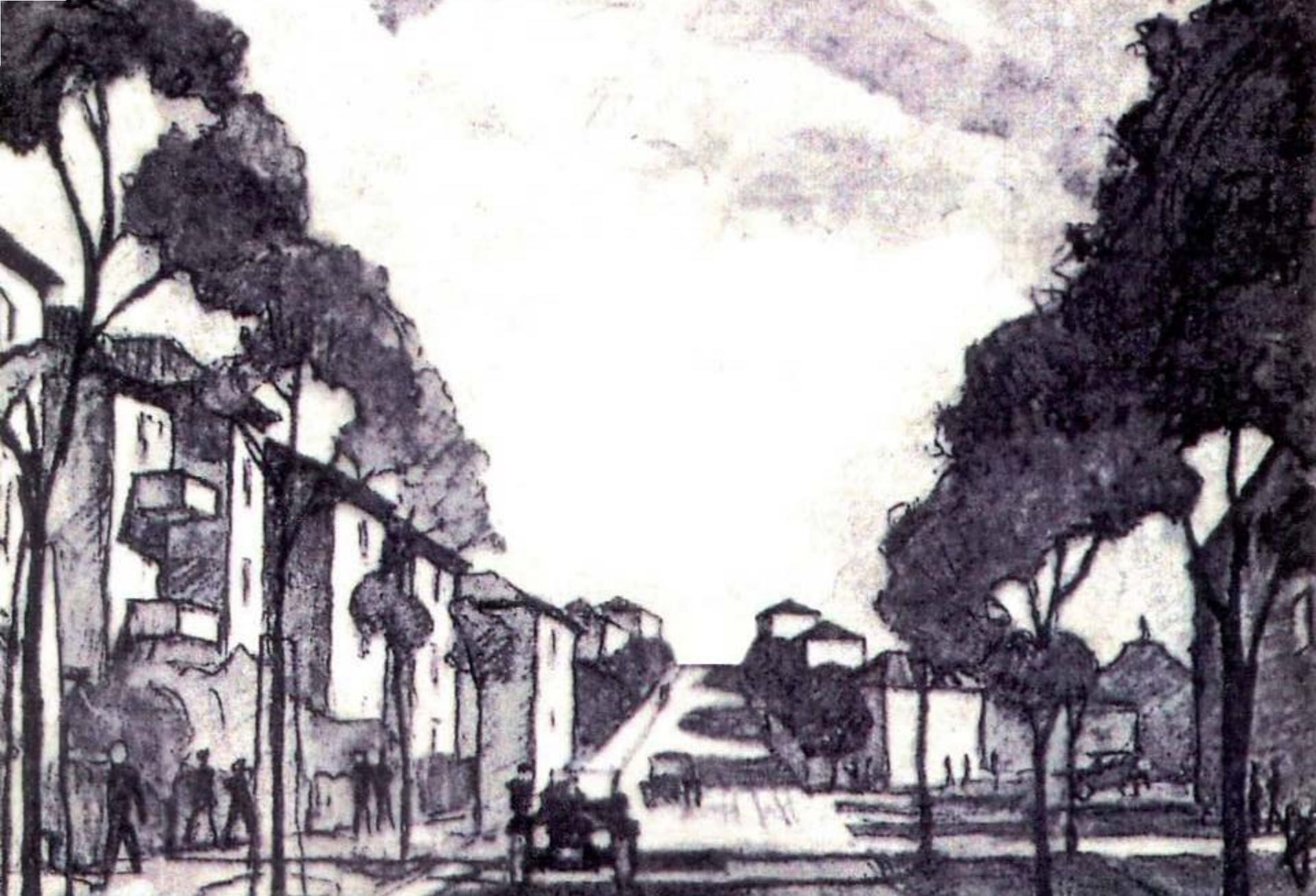

- God fysisk form

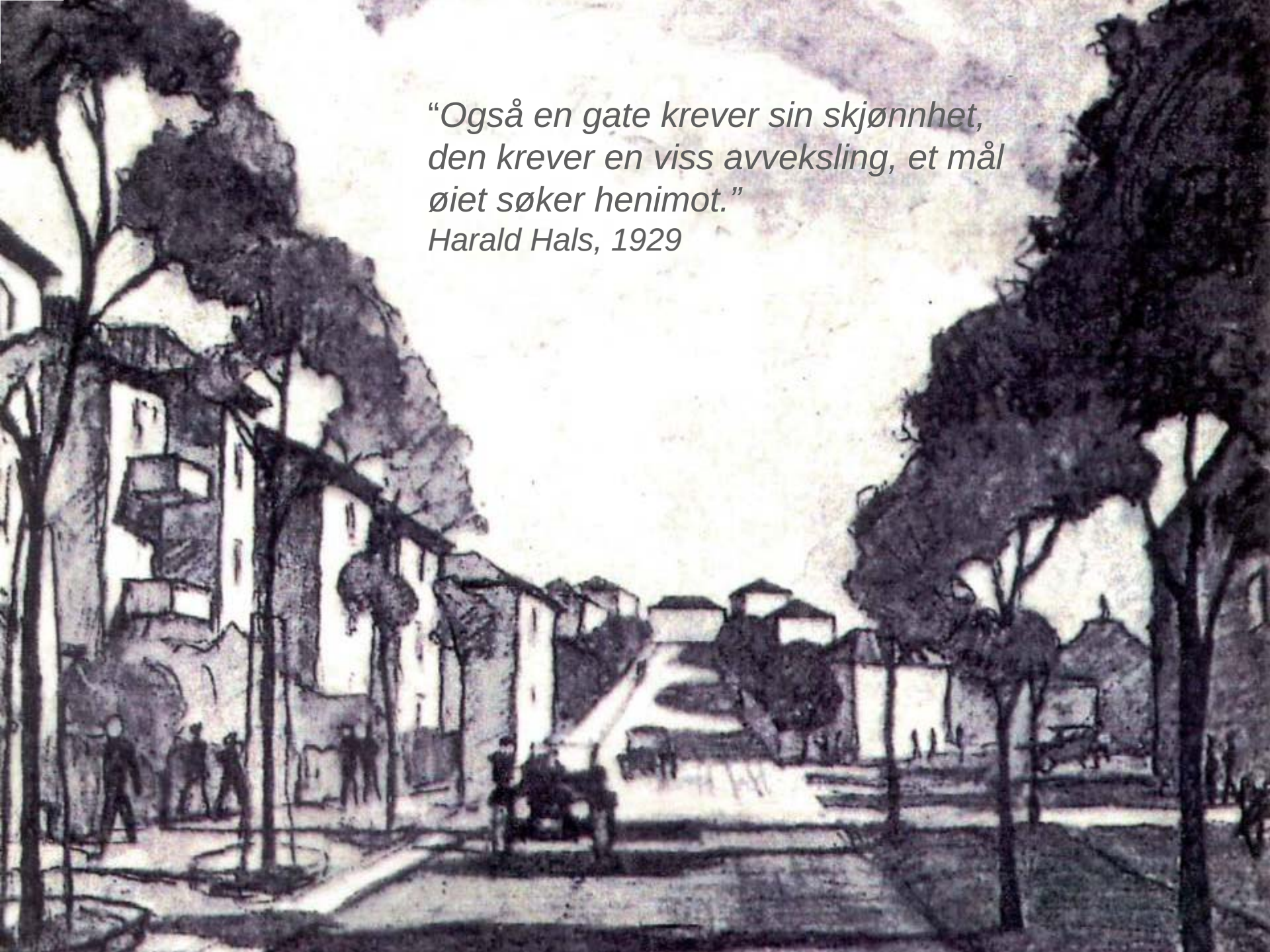

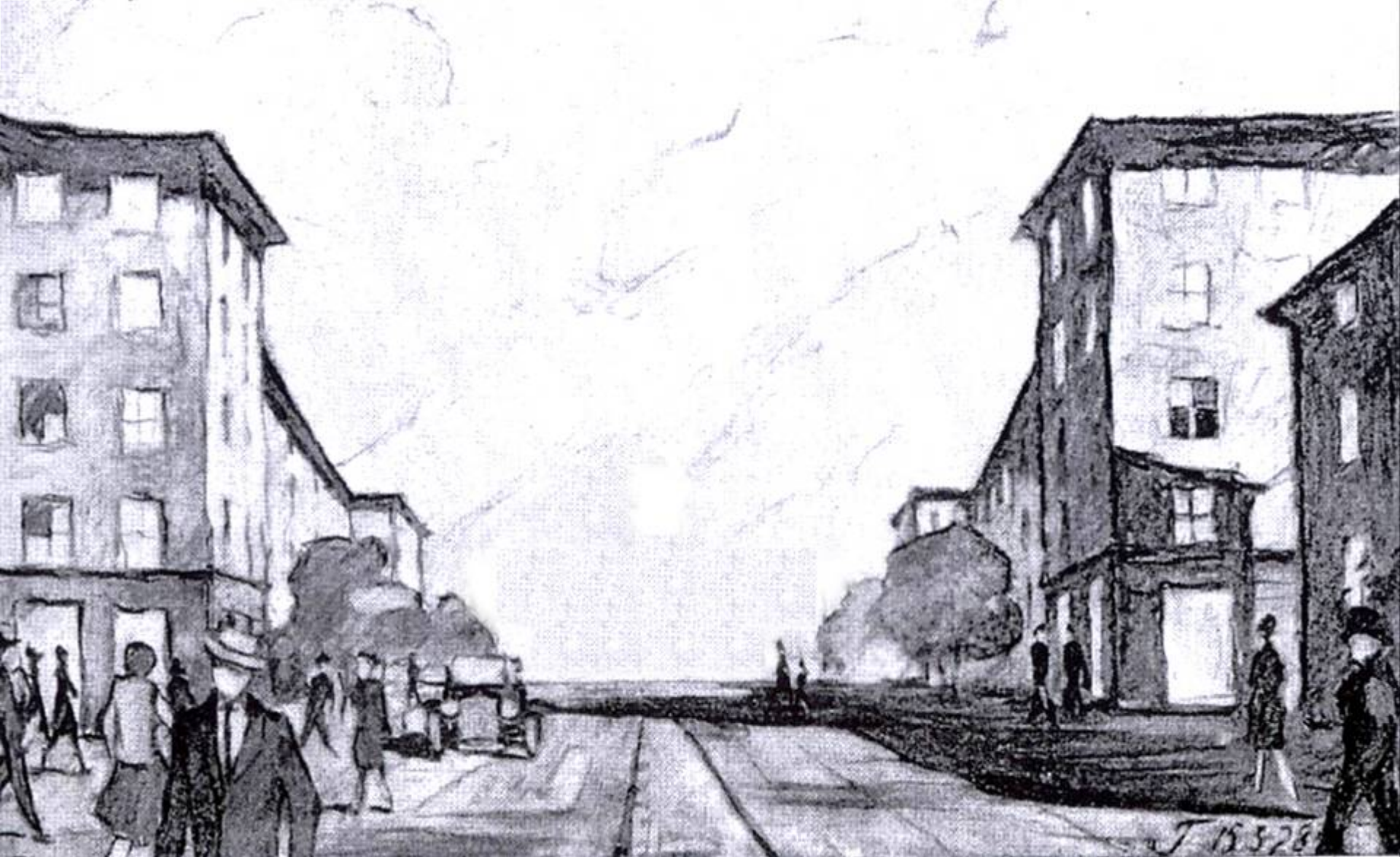
Harald Hals (1876 – 1959) – reguleringsjef i Oslo 1926 - 1947

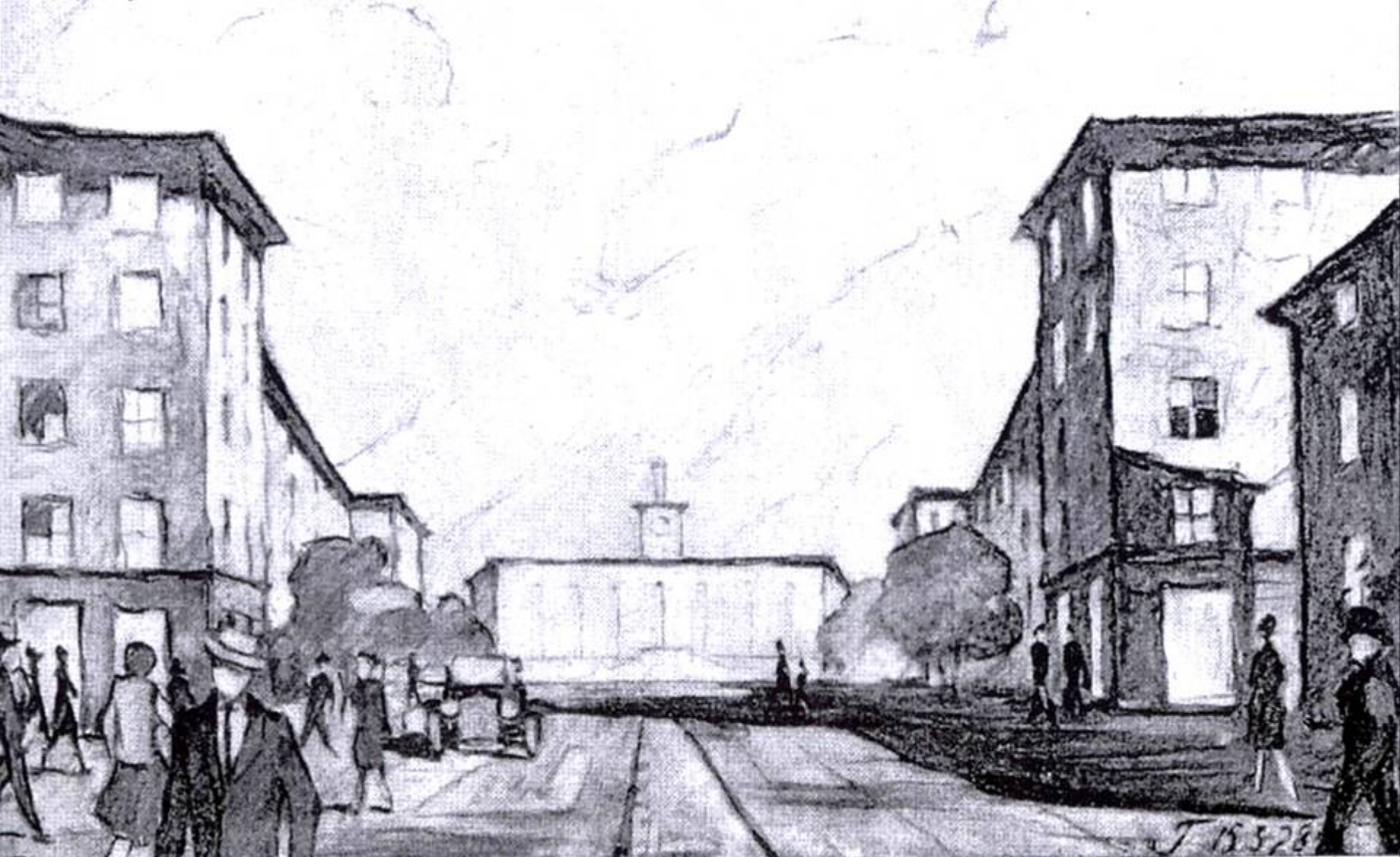
"Fra Christiania til Stor-Oslo", 1929 (ill.: Ernst Torp)

*“Også en gate krever sin skjønnhet,
den krever en viss avveksling, et mål
øiet søker henimot.”
Harald Hals, 1929*

*Løvenskiolds gate (Arno Bergs plass),
"Fra Christiania til Stor-Oslo", 1929 (Ernst Torp)*

*Løvenskiolds gate (Arno Bergs plass),
"Fra Christiania til Stor-Oslo", 1929 (Ernst Torp)*

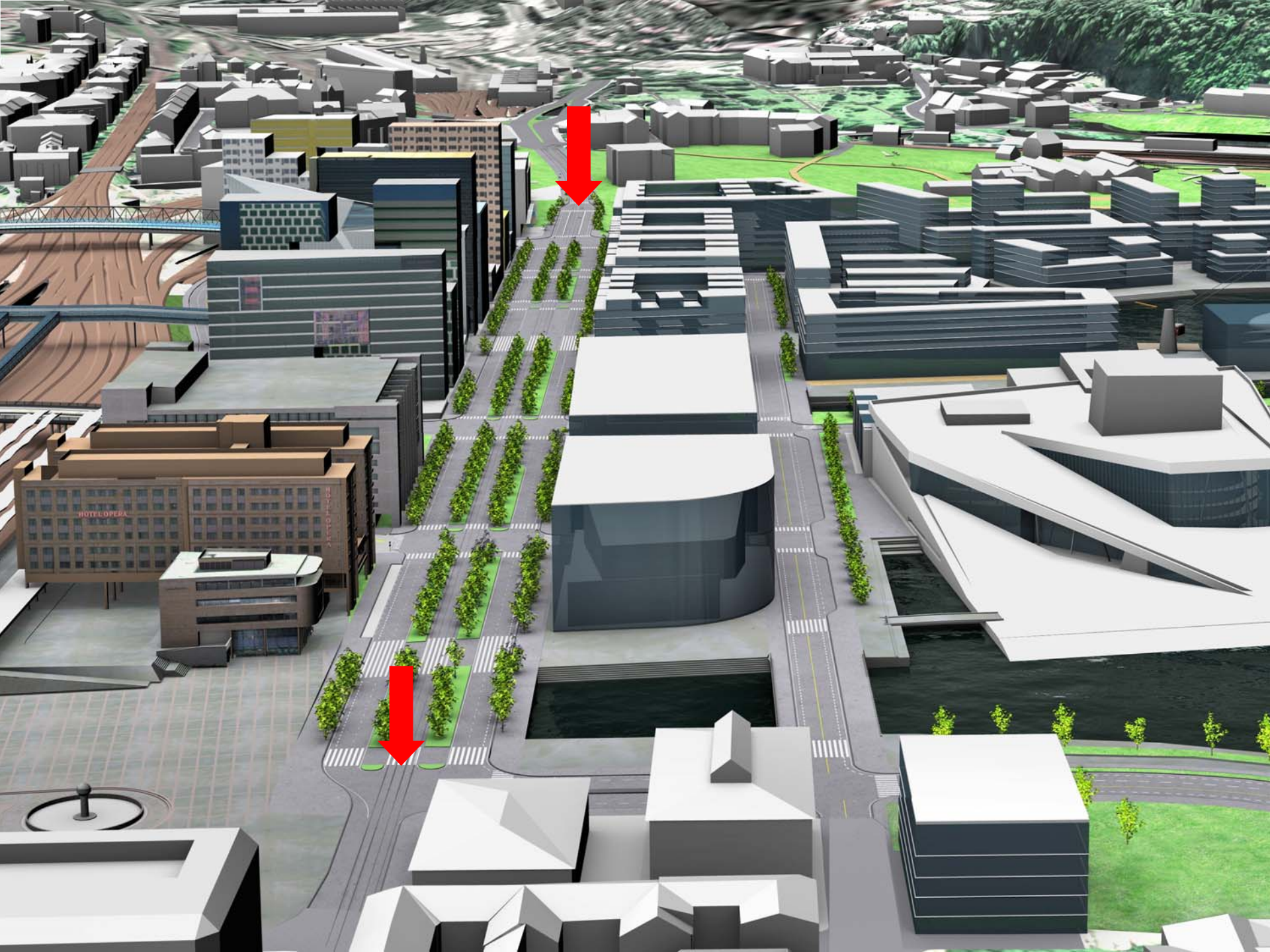

*Løvenskiolds gate, Frogner (Arno Bergs plass),
som realisert med Briskeby brannstasjon*

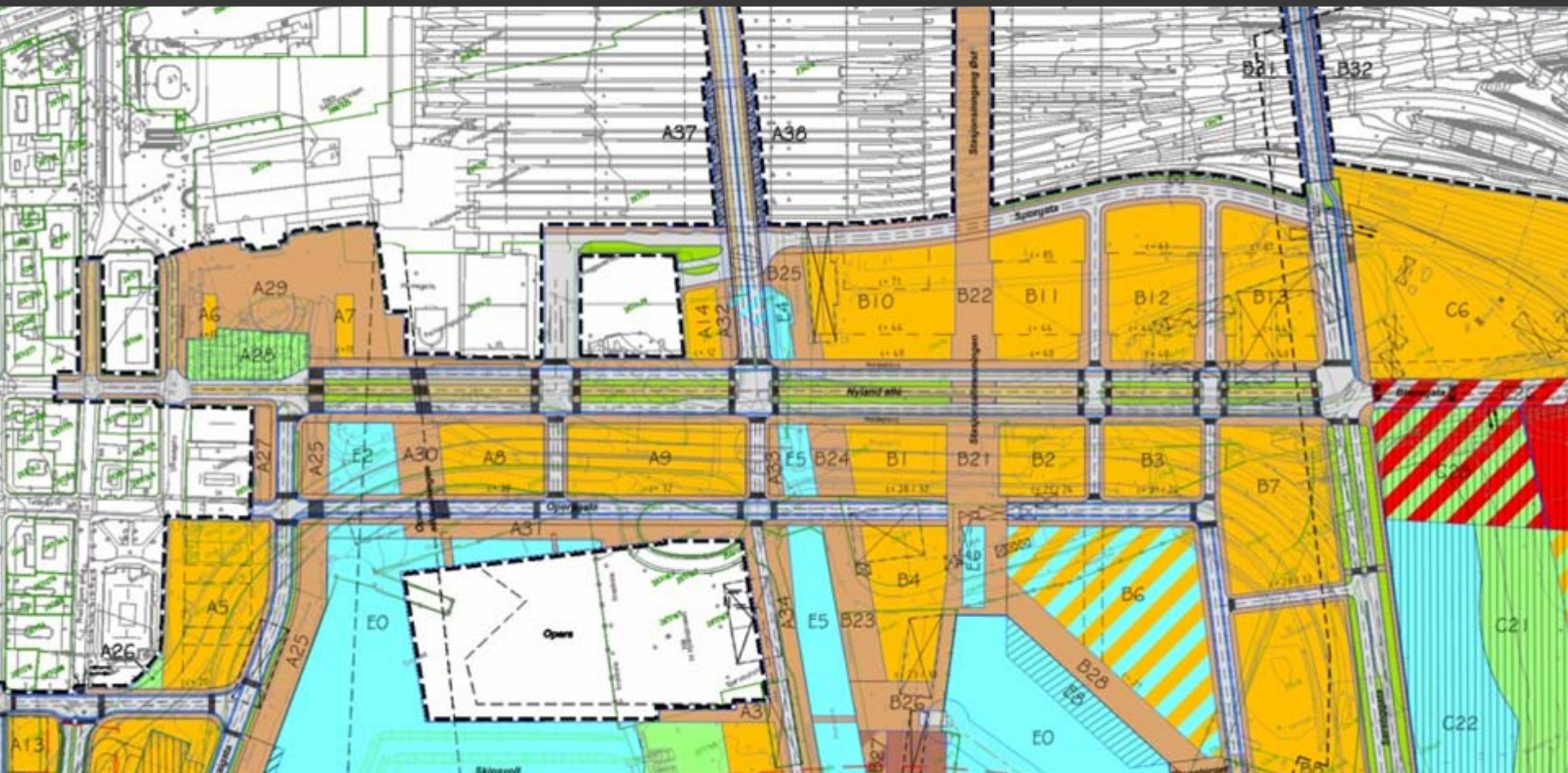
Was ist das Gegenteil von Konflikt?

Was ist das Gegenteil von Konflikt?

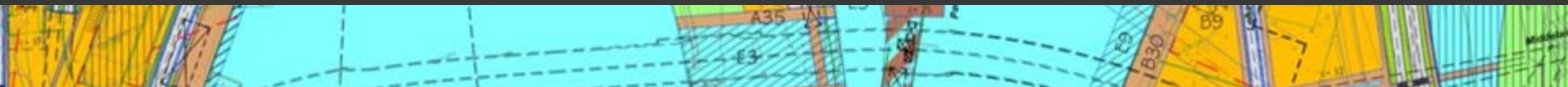

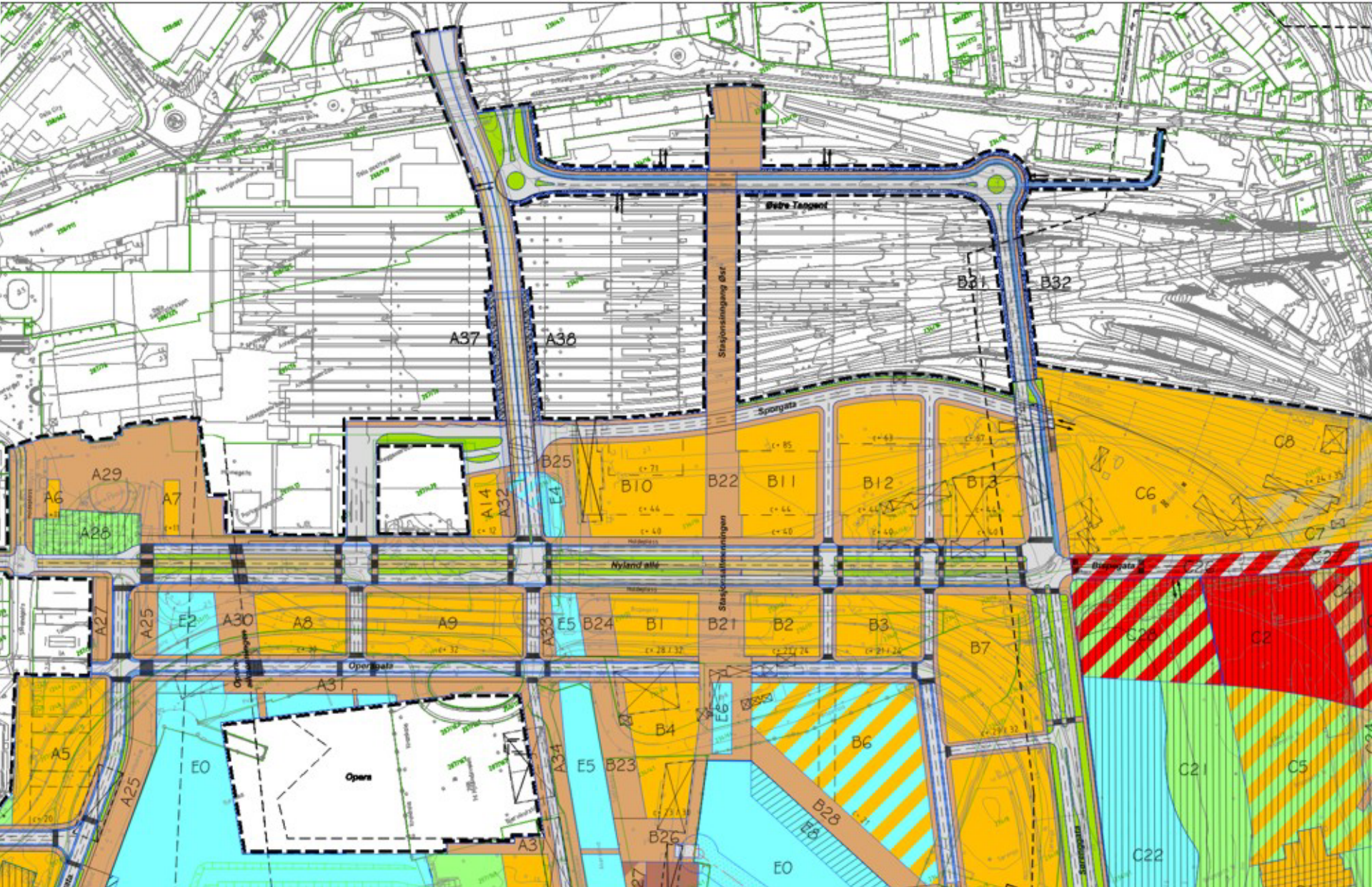

Hva skal til for at Dronning Eufemias gate får god fysisk form?

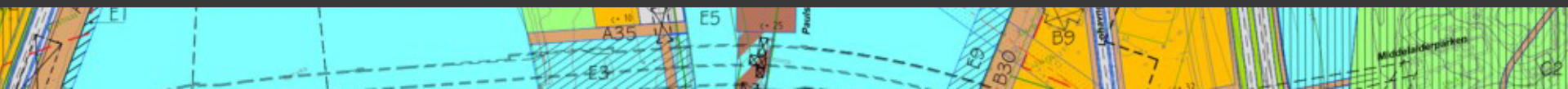

- God fysisk form

- Tilbud

Har Bogstadveien tilbud?

ZARA

Byene ble opprinnelig anlagt som et sted for utveksling av varer og tjenester...

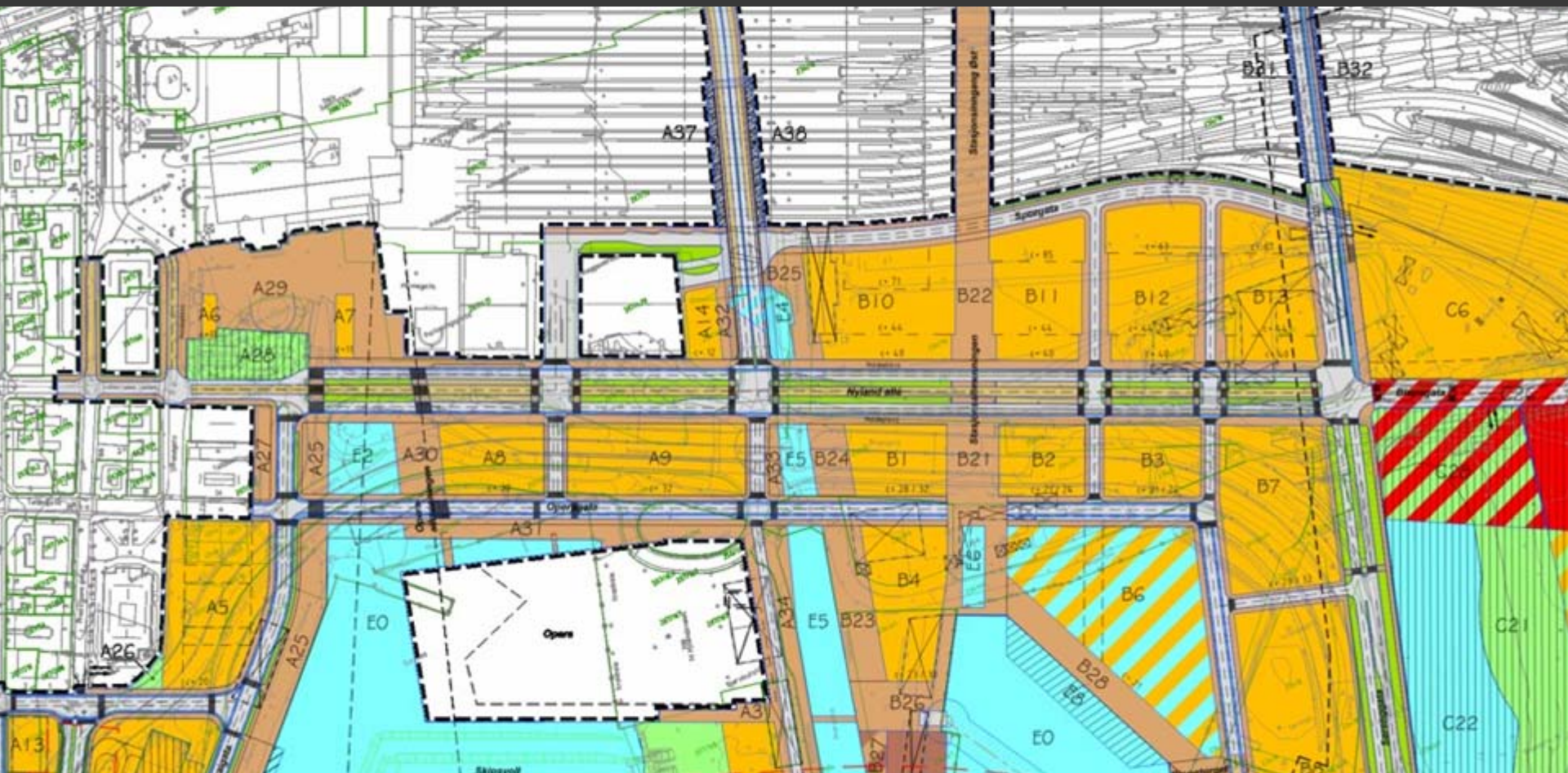

Tilbudene:
handel, kultur og tjenester
må være tilgjengelig for
allmennheten på
fortausnivå!

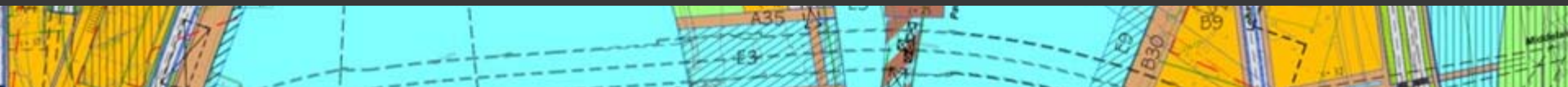
Det er stor gjensidig
avhengighet
mellom gateliv og tilbud.

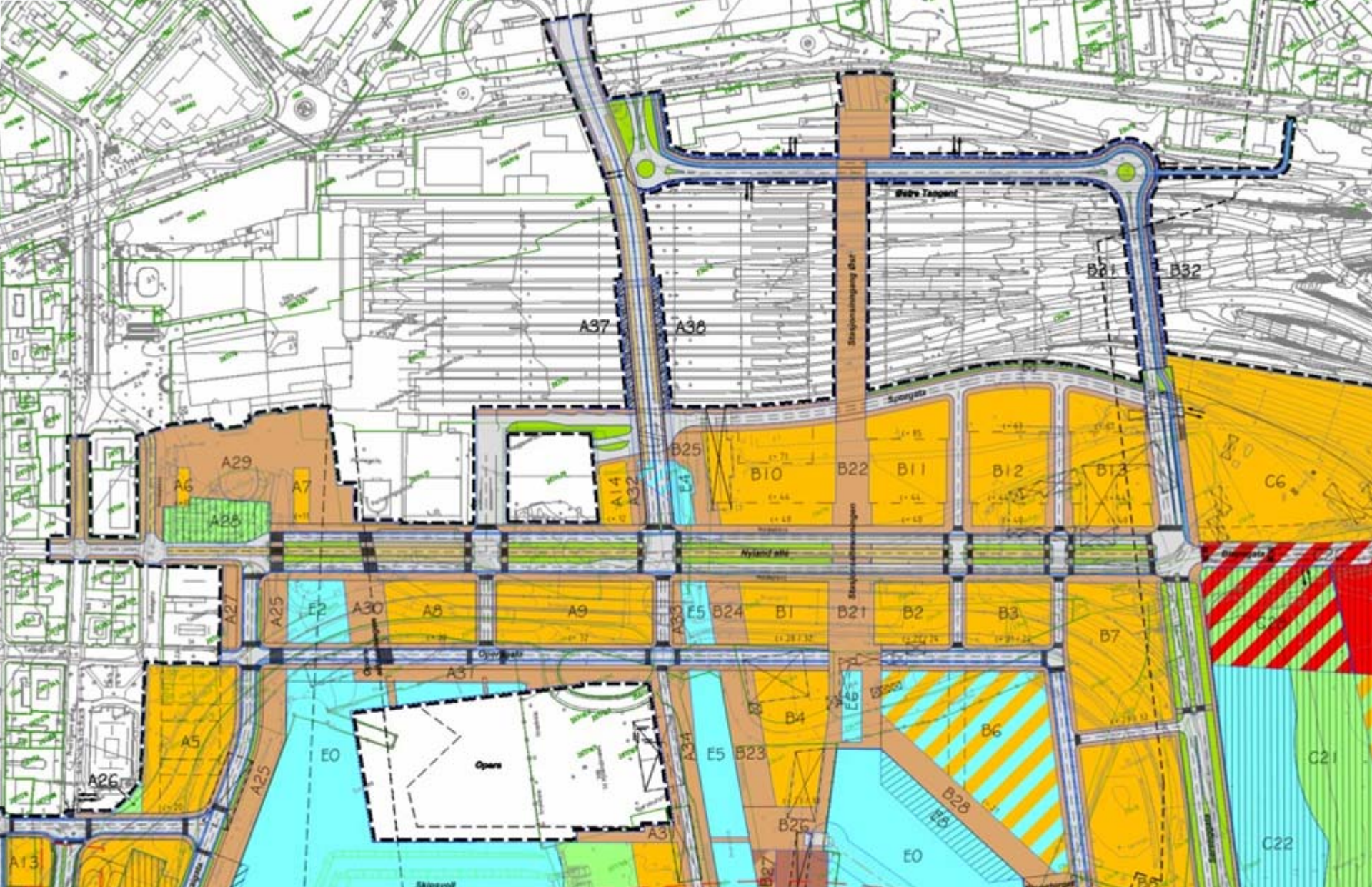

Hva skal til for at Dronning Eufemias gate skal tiltrekke seg gode tilbud?

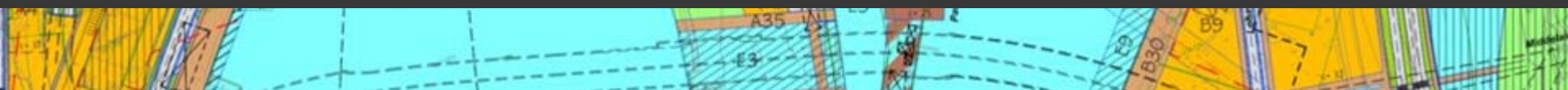

- Tilbud

- Rammebetingelser

I Bogstadveien er boligandelen ca 60%

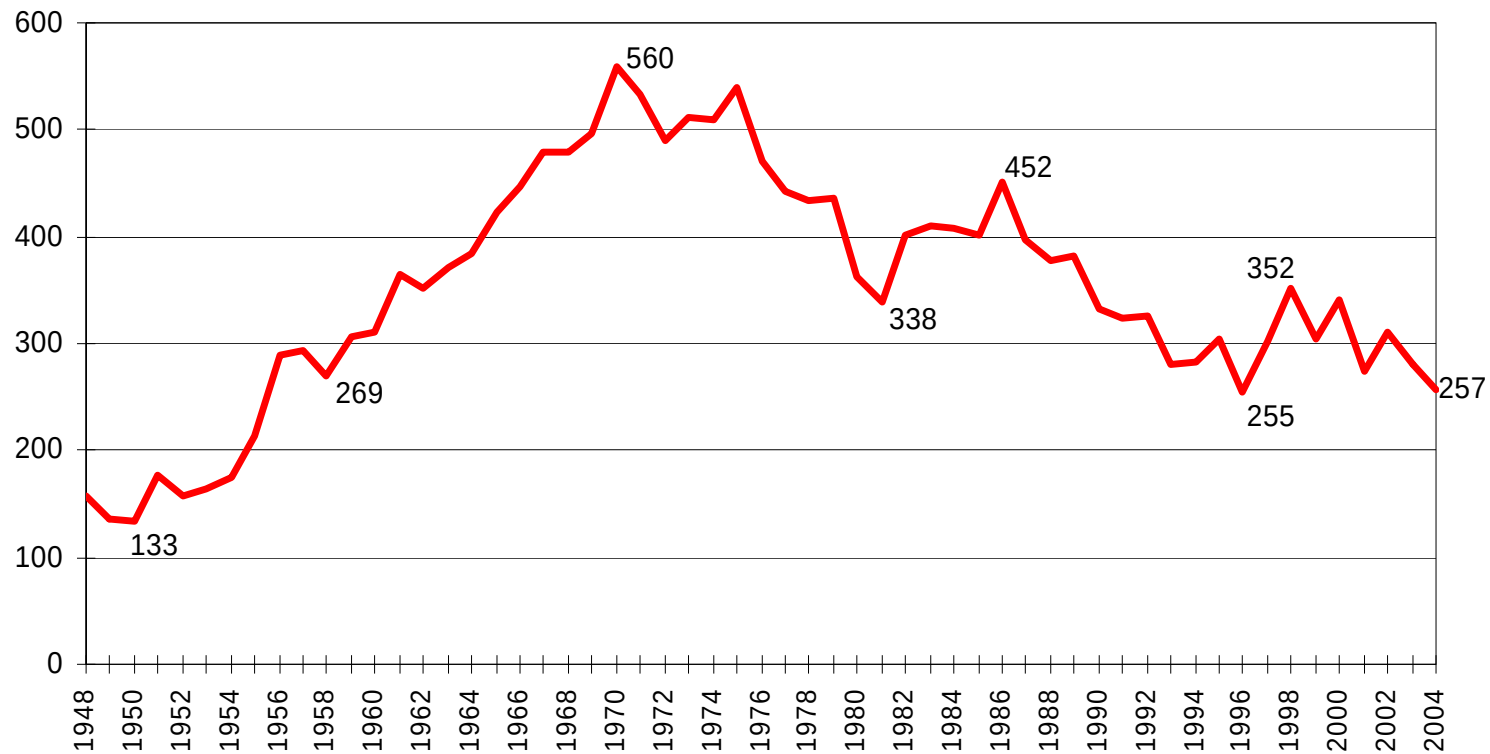

Klima

Støy og forurensing

Drepte i trafikken, 1948 - 2004

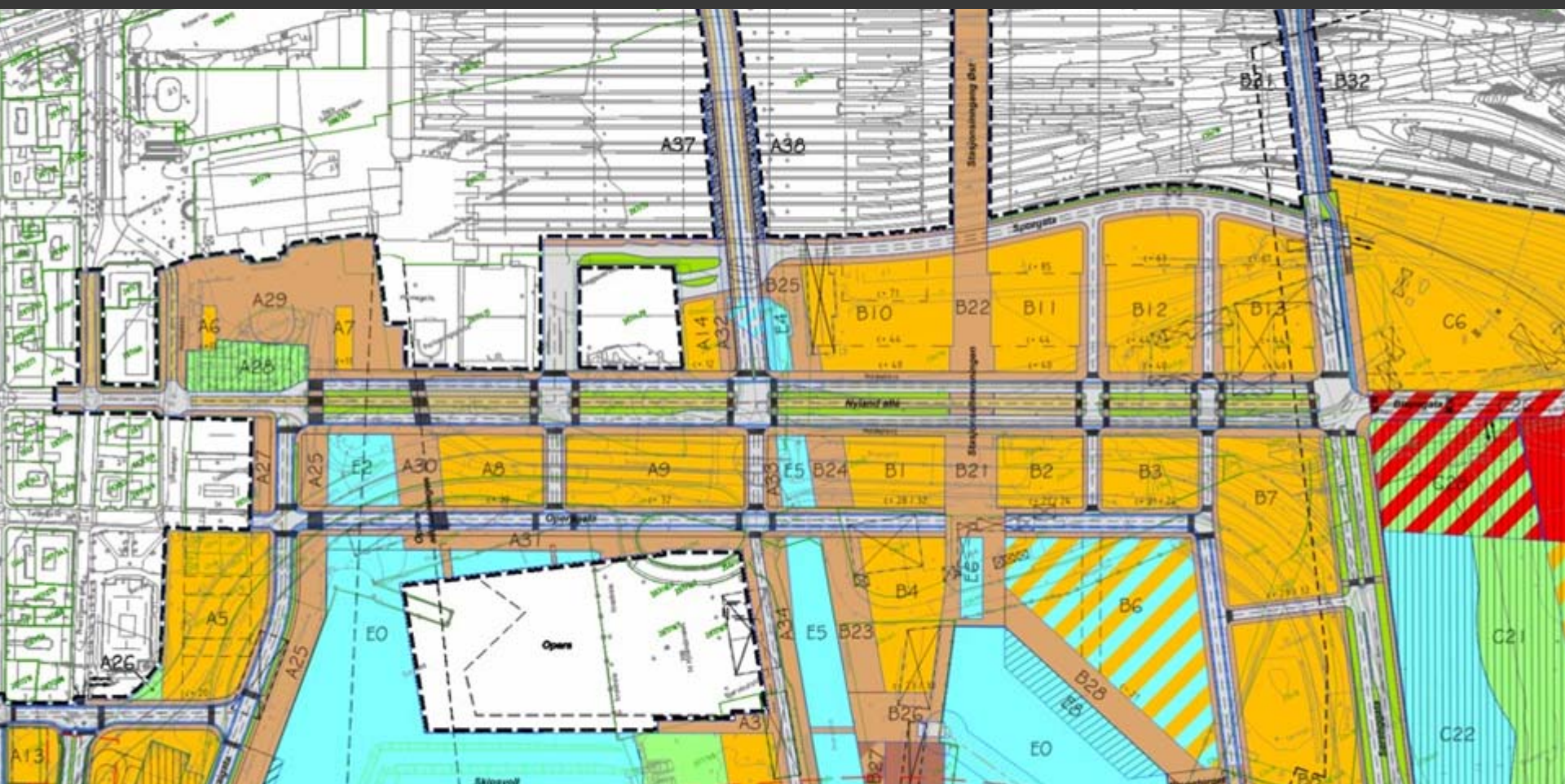
Vern mot trafikkulykker

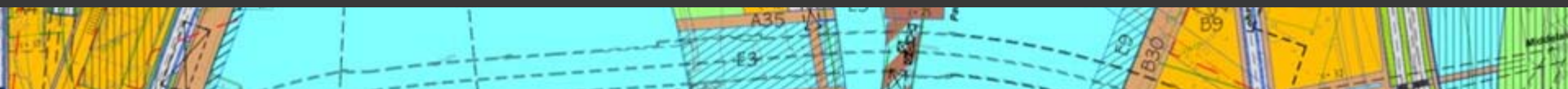
Vern mot kriminalitet

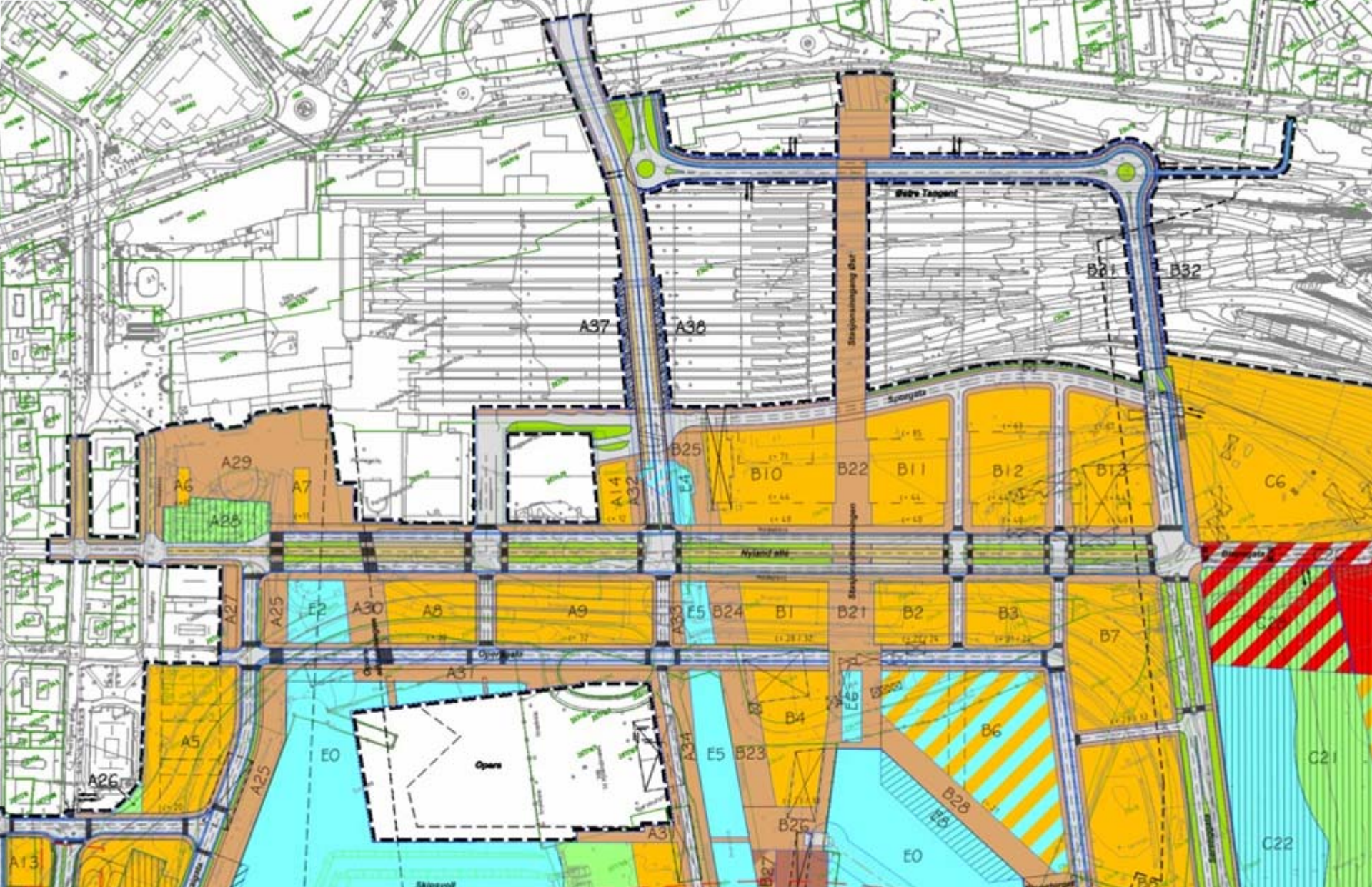

Hva skal til for at rammebetingelsene skal ivaretas Dronning Eufemias gt?

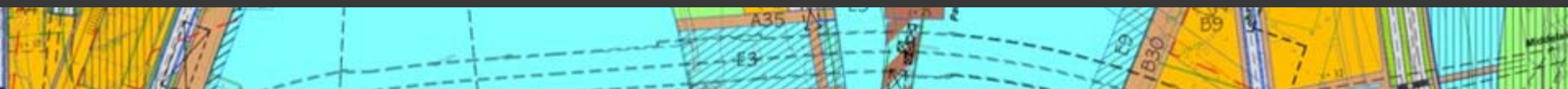

- Rammebetingelser

- Tilgjengelighet

Hva har jeg egentlig i Bjørvika å gjøre?

Strøget, København

Epilog:

“En by uten sosiale rom er ingen fullstendig by. Saktens er det et spørsmål om det er en by i det hele tatt.

For at det sosiale rom skal være av en slik kvalitet at det fortjener betegnelsen, må det være en møteplass for flere enn to mennesker som tilfeldigvis er ute og går.

Enten møteplassen er i gaten eller på torget, kan den ikke etablere noe sosialt rom uten at visse sosiale funksjoner har sin faste adresse der. “

*Jan E Hansen, journalist i Aftenposten
”Hvis byen fikk bestemme” (1995)*

Når politikerne og planleggerne ønsker gater med yrende folkeliv...

"Det som tiltrekker mennesker mest er mennesker. Mange byrom er planlagt som om det motsatte var tilfelle og at de stedene mennesker liker best er de de unngår"

Whilliam Whyte

...hvorfor er ikke menneskelig atferd (bevegelse og holdninger)
det viktigste premisset for planlegging av menneskets fysiske omgivelser?

